

Förbered dig till urvalsprov

En sammanfattning av begrepp kopplade till Polisyrrkeshögskolans urvalsprovs lämplighetsbedömning och en noggrannare definiering av dessa

Mathias Östergård

6/2023

REFERAT

Författare: Mathias Östergård

Lärdomsprovets form: Vetenskapligt, operationellt

Offentlighetsgrad: Offentligt

Handledare: Sabina Jordan, Lotta Wennqvist

Examen: Polis (YH)

Polisyreshögskolan har under de senaste åren haft utmaningar med att rekrytera och fylla studieplatser till Polisyreshögskolans svenskspråkiga utbildning. I det här lärdomsprovet förklaras innebörden av begrepp kopplade till urvalsprovets psykologiska testers lämplighetsbedömning noggrannare för att eventuellt kunna hjälpa kommande sökande att bättre förstå vad som eftersökes och testas.

Undersökningen har gjorts med hjälp av en öppen intervju med en sakkunnig inom ämnet psykologi. Det insamlade materialet tolkades med hjälp av hermeneutik och jämfördes med teoretiskt material från böcker, artiklar och nätbaserade källor.

Resultatet tyder på att det som testas i urvalsprovets psykologiska tester är egenskaper och färdigheter som är ett resultat av kombinationer av många olika faktorer, bland annat medfödda och ärftliga faktorer, miljön samt individens erfarenheter har format egenskaperna och färdigheterna som sökande besitter. Vissa egenskaper och färdigheter kan sökande själva påverka och utveckla i högre grad än andra egenskaper och färdigheter. I lärdomsprovets resultatdel tas upp vilka utvecklingsmöjligheter sökande har.

Sidantal: 32 + 3

Månad och år då granskningen skett: Juni 2023

Nyckelord: urvalsprov, psykologi, Polisyreshögskolan, lämplighetsbedömning, personlighetspsykologi

TIIVISTELMÄ

Tekijä: Mathias Östergård

Opinäytetyön muoto: Tutkimuksellinen, toiminnallinen

Julkisuusaste: Julkinen

Ohjaaja: Sabina Jordan, Lotta Wennqvist

Tutkinto: Polis (YH)

Polamk on kohdannut haasteita rekrytoinnissa ja opiskelupaikkojen täyttämässä Polamkin ruotsinkieliseen koulutukseen viime vuosina. Tässä tutkimuksessa selitetään tarkemmin valintakokeen psykologisten testien soveltuvuusarviointiin liittyviä käsitteitä, jotta tulevat hakijat voisivat paremmin ymmärtää, mitä etsitään ja testataan.

Tutkimus toteutettiin avoimen haastattelun avulla psykologian asiantuntijan kanssa. Kerätty aineisto tulkittiin hermeneutiikan avulla ja sitä verrattiin teoreettiseen materiaaliin, joka oli peräisin kirjoista, artikkeleista ja verkkolähteistä.

Tulokset viittaavat siihen, että valintakokeen psykologisissa testeissä testataan piirteitä ja taitoja, jotka ovat seurausta yhdistelmistä synnynnäisiä, perinnöllisiä, ympäristöön liittyviä, kokemuksellisia ja muita tekijöitä, jotka ovat muokanneet hakijoiden omistamia piirteitä ja taitoja. Jotkut piirteet ja taidot voivat olla hakijoiden itsensä vaikutettavissa ja kehitettävissä enemmän kuin toiset piirteet ja taidot. Tutkimuksen tulosten osiossa käsitellään tarkemmin hakijoiden piirteiden ja taitojen kehittämismahdollisuuksia.

Sivumäärä: 32 + 3

Tarkastuskuukausi ja vuosi: Kesäkuu 2023

Avainsanat: pääsykoe, psykologia, Poliisiammattikorkeakoulu, soveltuvuuden arviointi, persoonallisuuspsykologia

INNEHÅLL

1 INLEDNING.....	1
1.1 Syfte	2
1.2 Tidigare lärdomsprov vid Polisyreshögskolan.....	3
1.3 Avgränsning.....	4
2 TEORI	4
2.1 Polisyreshögskolans urvalsprov i statistik.....	4
2.2 Polisyreshögskolans urvalsprovs innehåll	5
2.3 Urvalsprovets lämplighetsbedömning.....	10
2.3.1 Problemlösningsförmåga	10
2.3.2 Analytiskt tänkande	11
2.3.3 Växelverkan och samarbete	12
2.3.4 Motivation	13
2.4 Stresshantering.....	13
2.5 Personlighetspsykologi	14
3 METOD OCH MATERIAL.....	16
3.1 Kvalitativ och kvantitativ forskning.....	16
3.2 Kvalitativ intervju	17
3.3 Materialinsamlingsmetod.....	17
3.4 Val av informant	18
3.5 Öppen intervju.....	18
3.6 Bearbetning av material	19
3.7 Hermeneutik	20
3.8 Validitet och reliabilitet	20
3.9 Forskningsetik.....	21
4 RESULTAT.....	22
4.1 Egenskaper som utvärderas i Polisyreshögskolans urvalsprov.	23

4.2 Kan man träna på förhand till lämplighetsbedömningen?	27
4.3 Analys av resultatet.....	29
5 SAMMANFATTNING OCH DISKUSSION	30
REFERENSER.....	33
BILAGA 1	35

1 INLEDNING

Polisyreshögskolan har haft utmaningar med att rekrytera och fylla studieplatser till den svenskspråkiga polisutbildningen. Svårigheter med att fylla studieplatserna till den svenskspråkiga linjen kan i framtiden leda till problem för polisen att betjäna kunder på svenska, vilket polisen enligt språklagen är skyldig att göra. (Haaja 2022.)

Utmaningarna att fylla studieplatserna kan bero på många bakomliggande faktorer. En möjlig förklaring kunde vara att bland sökande kan finnas oklarheter gällande vad som eftersökes i de psykologiska testerna. Oklarheten kan bero på svårtolkad terminologi bland förhandsinformationen som finns på lärosätets hemsida. En möjlig lösning till problemet kunde vara att erbjuda sökande material som noggrannare förklarar vad som eftersökes och testas i den psykologiska delen för att eventuellt hjälpa sökande att bättre förbereda sig inför urvalsprovet.

Detta lärdomsprov är till för att hjälpa sökande att förbereda sig inför Polisyreshögskolans urvalsprov. Polisyreshögskolan ordnar aktivt rekryteringstillfällen och försöker ständigt komma i kontakt med nya potentiella sökande till Polisyreshögskolan. Detta lärdomsprov kunde fungera som hjälp då man förbereder sig för urvalsprovet. Lärdomsprovet ska hjälpa dessa personer att förbereda sig för urvalsprovets psykologiska del och på så vis eventuellt uppnå ett bättre resultat. I lärdomsprovet avslöjas inte vilka tester som används i urvalsprovet eller hur själva bedömningsprocessen går till. Det här lärdomsprovet kommer inte innehålla vilka exakta test som används, eftersom det kunde försätta kommande sökande i ojämnställd position.

I lärdomsprovet utreds om det går att förbereda sig inför Polisyreshögskolans urvalsprov. Psyket kan i allmänhet tränas och detta lärdomsprov skulle kunna hjälpa personer som söker in till utbildningar att hitta ett sätt att förbereda sig för urvalsprovet, men även andra uppgifter som kan kräva psykisk styrka och uthållighet (Bergström 2015). I de utbildningar i vilka det ingår fysiska urvalsprov publiceras oftast på förhand vilka test som kommer att hållas och kraven på godkänt resultat samt poängskala. Detta gör förberedandet för den fysiska delen i urvalsprov relativt enkelt jämfört med psykiska tester. En likhet mellan träning till både fysiska och psykiska tester är att träningen är individuell. Att ett träningsprogram fungerar för en person behöver nödvändigtvis inte betyda att det fungerar för en annan, eftersom människor är olika. Information om urvalsprovet till Polisyreshögskolan hittas på lärosätets hemsida (Polisyreshögskolan 2023). På hemsidan finns information om urvalsprovets alla moment och poängskalan i dessa. Urvalsprovet är indelat i två delar:

Del 1: Fysiska test, skriftligt prov, psykologiska test

Del 2: Psykologiska test, individuell uppgift, gruppuppgift, personlig intervju.

Den fysiska delen kan anses vara lättast att förbereda sig till eftersom information om testet som tidsgränser och antal upprepningar som utförs i urvalsprovet är publicerad på lärosätets hemsida. Det maximala poängantalet är 100 poäng, och 20 poäng av dessa är möjliga att få i det fysiska testet. 30 poäng kan fås i ett skriftligt prov och 50 poäng i en lämplighetsbedömning som innehåller en psykologisk del (30p), intervju (15p) och individuell uppgift och gruppuppgift (5p).

Innehållet i lärdomsprovet är fokuserat på lämplighetsbedömningen, hur man kan förbereda sig och vad som är viktigt att tänka på för att förstärka sökandens chanser att få maximala poäng i urvalsprovets poängmässigt mest vägande del. För alla sökande är det ändå inte möjligt att få maximala poäng i lämplighetsbedömningen. Detta beror delvis på den individuella personlighetspsykologi som varje individ påverkas av. Det anses inom personlighetspsykologin att vissa personegenskaper är grundläggande och mer stabila samt byggs upp under en längre tid. Därför har träning och förberedelse inte lika betydande påverkan som till exempel gällande situationsbundna egenskaper som kan omformas snabbare (Holmgren & Kemppainen 2011). Detta ämne kommer noggrannare att behandlas i kapitel 2.

Detta lärdomsprov hjälper även sökande att få en bättre uppfattning av vad Polisyreshögskolan försöker få fram i lämplighetstestet och om sökande kan påverka resultaten och i så fall hur. I lärdomsprovet beskrivs vilka olika delmoment som ingår i den psykologiska testdelen i urvalsprovet och vad som eftersöks och testas i dessa tester. De centrala begrepp som framkommer i detta lärdomsprov är tagna från Polisyreshögskolans hemsida som begrepp kopplade till den psykologiska testdelen. Dessa begrepp behandlas noggrannare i kapitel 2. Materialinsamlingen i detta lärdomsprov har skett genom en öppen strukturerad intervju med en person som har utbildning inom psykologi.

1.1 Syfte

Syftet med det här lärdomsprovet är att försöka ge personer som söker till Polisyreshögskolan och som deltar i Polisyreshögskolans urvalsprov en bättre uppfattning om vad som testas. Dessutom ska lärdomsprovet ge en uppfattning om hur och om man kan förbereda sig till urvalsprovets psykologiska del och den specifika lämplighetsbedömningen. Genom att ge dessa personer bättre förutsättningar

att klara sig i Polisyrkeshögskolans urvalsprov så ökar konkurrensen om platserna till Polisyrkeshögskolans svenskspråkiga utbildning, vilket i sin tur bidrar till större chanser att de mest lämpade får dessa studieplatser. Det kan sedan leda till minskade antal avbrott i studierna och kan eventuellt ha en positiv inverkan på polisorganisationen på längre sikt, eftersom konkurrens pressar människor till att prestera bättre för att uppnå sina önskade resultat.

Jag har valt detta ämne för den möjliga nyttan till polisen som organisation och till sökande som intresserar sig för att söka till Polisyrkeshögskola.

Frågor som behandlas i lärdomsprovet är:

1. Vad testas i Polisyrkeshögskolans urvalsprovs lämplighetsbedömning?
2. Kan man träna på förhand till lämplighetsbedömningen?
3. I så fall om man kan träna på förhand så hur kan man göra för att träna på det som eftersökes och testas i lämplighetsbedömningen?

1.2 Tidigare lärdomsprov vid Polisyrkeshögskolan

I lärdomsprov från Polisyrkeshögskolan har tidigare behandlats urvalsprovets fysiska del, till exempel:

¹*Poliisiopiskelijoiden fyysisen kestävyyskunnan kehitys*, skrivet av Joni Virkkala (2018).

Lärdomsprovet är en undersökning av polisstuderandens resultat i löptest från 1985 – 2015 och resultatens utveckling under samma tidsperiod. Lärdomsprovets syfte är även att klargöra resultatens betydelse bland sökande till Polisyrkeshögskolan och studerande vid Polisyrkeshögskolan. (Virkkala 2018.)

Lärdomsprov har även behandlat stresshantering bland studerande, till exempel: ²*Mikä stressaa?*

Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijoiden kokemuksiä stressistä, stressinhallinnasta ja

stressinhallintamini-intervention vaikuttavuudesta skrivet av Suvi Lavi och Anni Mäkinen 2020. I

lärdomsprovet utreds vad stress är och vilka erfarenheter studerande vid Polisyrkeshögskolan har av stress, stresshantering och stresshanteringsmini-interventioners inverkan. (Lavi & Mäkinen 2020.)

¹ Min översättning: *Polisstuderandenas fysiska uthållighets utveckling.*

² Min översättning: *Vad stressar? Erfarenheter av stress, stresshantering och stresshanteringsmini-interventioners inverkan bland studerande vid Polisyrkeshögskolan.*

Avsaknad av liknande lärdomsprov bidrar till nyttan av ämnet. Lärdomsproven som presenteras ovan har hjälpt mig kartlägga behovet av denna undersökning.

1.3 Avgränsning

I lärdomsprovet fokuseras på psykologi i samband med urvalsprovet till Polisyreshögskolan och mer specifikt på begrepp som finns på Polisyreshögskolans hemsida kopplade till urvalsprovets psykologiska del och lämplighetsbedömningen. Begreppen behandlas i kapitel 2.

Begreppen förklaras noggrannare för att sökande eventuellt kan kunna få bättre förståelse om vad som eftersöks och testas. Jag har valt att avgränsa arbetet till dessa begrepp, som är kopplade till Polisyreshögskolans urvalsprov. Risken finns att det uppstår oklarheter bland sökande gällande vad som eftersöks i de psykologiska testerna på grund av eventuella svårigheter med tolkandet av terminologin bland förhandsinformationen som finns på lärosätets hemsida.

I lärdomsprovet förklaras kort vad stresshantering är och hur det kan påverka sökandes resultat i urvalsprovet. Personlighetspsykologi är ett område som handlar om människors psykologiska likheter och olikheter, vilket inverkar på individers egenskaper samt förmågor. Urvalsprovet är på så sätt utformat att mäta de sökandes individuella egenskaper och förmågor. Därför inkluderas området personlighetspsykologi i lärdomsprovet i form av en yttlig sammanfattning av området och det som kan anses vara av mest betydelse i ett urvalsprov med tanke på påverkan av resultat.

2 TEORI

I detta kapitel behandlas innehållet i Polisyreshögskolans urvalsprov och statistik gällande antal sökande och godkända. Här behandlas även de begrepp som berör Polisyreshögskolans urvalsprovs psykologiska del. Begreppen behandlas genom en egen definiering baserat på tillgängligt material från böcker och artiklar.

2.1 Polisyreshögskolans urvalsprov i statistik

I figur 1 presenteras statistik gällande antal sökande och antal antagna per ansökningsperiod. Utifrån tabellen kan man konstatera att antal sökande och antagna har sjunkit under varje ansökningsperiod. Det bör observeras att den första och andra ansökningsperioden till Yh2023 varade cirka 1 månad medan tidigare ansökningsperioder varade i cirka 6 månader. (Polisyreshögskolan 2023.)

<u>Ansökningsperiod</u>	<u>Sökande</u>	<u>Antagna</u>
<u>Svenskspråkig Yh2023, ansökan 2 (3.5–6.6.2022)</u>	92	3
<u>Svenskspråkig Yh2023, ansökan 1 (1.12.2021–13.1.2022)</u>	103	8
<u>Svenskspråkig Yh2021 (25.6–7.12.2020)</u>	163	23
<u>Svenskspråkig Yh2020 (22.1–3.6.2019)</u>	190	25

Figur 1: Statistik från urvalsprov (Polisyreshögskolan 2023).

2.2 Polisyreshögskolans urvalsprovs innehåll

På Polisyreshögskolans hemsida kan man hitta information om urvalsprovets innehåll. Urvalsprovet är uppdelat i två olika delar. Den första delen består av ett fysiskt test, psykologiska tester och ett skriftligt prov. Om den sökande får delta i den andra delen av urvalsprovet så får hen utföra en intervju, individuell- och gruppuppgift samt fler psykologiska tester. (Polisyreshögskolan 2023.)

Det fysiska testet innehåller fyra olika delmoment, som är: uthållighetsprov, bänkprens, koordinationsprov och latsdrag/ räckhäv. Uthållighetsprovet är ett löptest på 1500 meter på tid, under vilket sökande kan få maximalt 5 poäng. I figur 2 nedanför visas poänggränserna. (Polisyreshögskolan 2023.)

Tid för kvinnor	Tid för män	Poängantal
> 7.45	> 7.00	0 (underkänd prestation)
7.26–7.45	6.30–7.00	1
7.00–7.25	6.05–6.29	2
6.40–6.59	5.45–6.04	3
6.15–6.39	5.25–5.44	4
< 6.15	< 5.25	5

Figur 2: Poänggränser i Polisyreshögskolans urvalsprovs uthållighetsprov (Polisyreshögskolan 2023).

Bänkpressprovet utförs genom att utföra så många repetitioner som möjligt med bestämda vikter, 35 kg för kvinnor och 65 kg för män. Sökande får ta ett valfritt grepp om stängen och fötterna får ej röra golvet för att få ett godkänt resultat. I figur 3 visas poänggränserna med 5 poäng som högsta möjliga resultat. (Polisyreshögskolan 2023.)

Antal prestationer	Poängantal
0–1	0
2–4	1
5–9	2
10–14	3
15–18	4
> 18	5

Figur 3: Poänggränser i Polisyreshögskolans urvalsprovs bänkpressprov (Polisyreshögskolan 2023).

Koordinationsprovet är en hinderbana som skall genomföras så snabbt som möjligt på tid. På Polisyreshögskolans hemsida finns en ritning över hinderbanan och förklaringar på hur man skall utföra de olika delmomenten som hör till banan. (Polisyreshögskolan 2023.) På YouTube finns även en instruktionsvideo på hur man utför koordinationsprovet (Polisen 2019).

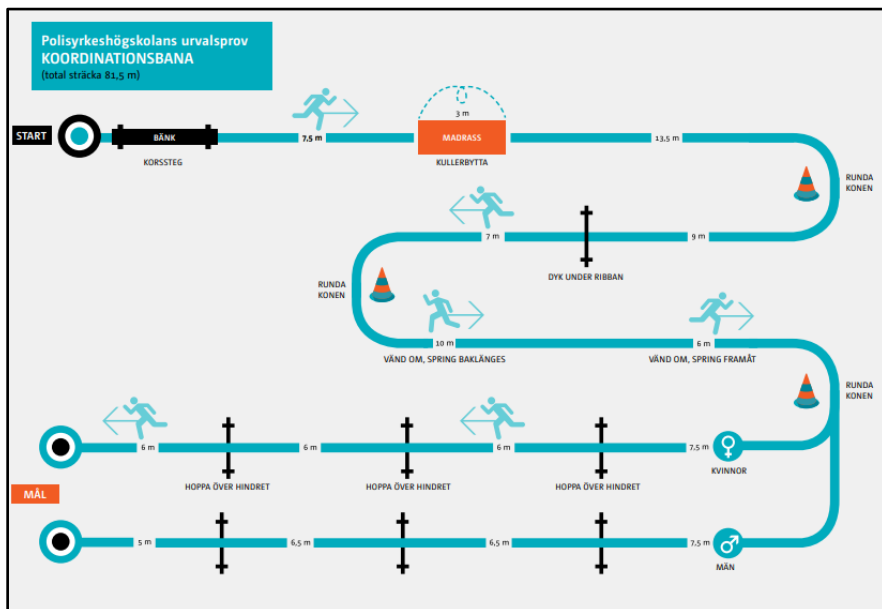

Bild 1: Koordinationsbana som utförs i Polisyreshögskolans koordinationstest (Polisyreshögskolan 2023).

Poänggränser för koordinationsbanan visas i figur 4 med 5 poäng som bästa möjliga resultat.

Tid för kvinnor	Tid för män	Poängantal
> 38 s	> 35 s	0
36–38 s	33,5–35 s	1
33,5–35,5 s	31,5–33 s	2
31,5–33 s	28,5–31 s	3
29,5–31 s	26,5–28 s	4
< 29,5 s	< 26,5 s	5

Figur 4: Poänggränser i Polisyreshögskolans urvalsprovs koordinationstest (Polisyreshögskolan 2023).

Latsdrag utförs av kvinnor med en vikt som motsvarar 70 procent av deras kroppsvikt (med en noggrannhet på 1,25 kg). Män kan antingen utföra latsdrag med en vikt på 100 kg eller räckhäv med egen kroppsvikt. Räckhäven skall utföras genom att börja hängandes med raka armar och en repetition avslutas då hakan är över stängen. Benen bör vara i kors vid vristerna och man får inte

gunga eller ta fart med benen för att skapa fördel under prestation. Poänggränserna visas i figur 5 och bästa möjliga resultat är 5 poäng. (Polisyreshögskolan 2023.)

Antal prestationer	Poängantal
0-3	0
4-6	1
7-9	2
10-12	3
13-15	4
> 15	5

Figur 5: Poänggränser i Polisyreshögskolans urvalsprovs latsdrag/ räckhävstest (Polisyreshögskolan 2023).

Maximalt kan man få 20 poäng från de fysiska tester som ingår i första delen av urvalsprovet. I den fysiska delen av urvalsprovet kan sökande få 0 poäng i ett av delmomenten latsdrag/ räckhäv, koordinationsprov eller bänkpress och ändå få godkänt resultat från den fysiska delen som helhet. Om sökande får 0 poäng i två av de tidigare nämnda delmomenten tvingas sökande att avbryta med underkänt resultat. Sökande tvingas även avbryta om de får 0 poäng i något annat delmoment än latsdrag / räckhäv, koordinationsprov eller bänkpress, eller om de avbryter ett delprov eller om de inte genomför ett delprov. (Polisyreshögskolan 2023.)

I det skriftliga provet kan en sökande få maximalt 30 poäng. Sökande skall jämföra tre olika texter, varav två är slumpmässigt utvalda från urvalsboken och en fås på plats. Den tredje texten är olika i varje urvalsprov. Eftersom de två texterna utvalda från urvalsboken är slumpmässigt valda, så kan det anses vara till sökandes fördel att studera alla texter i urvalsboken noggrant. Sökande skall skriva en essä där hen skall jämföra texterna ur en angiven synvinkel. Det som bedöms i detta prov är sökandes förmåga att producera en text där sökande visar att de känner väl till materialet från urvalsboken och hur de får fram detta i textform genom att dra egna slutsatser från materialet och hur

dessa slutsatser motiveras. Annat som bedöms är språkliga kvaliteten i texten, strukturen, och hur väl sökande motiverar sina slutsatser. (Polisyreshögskolan 2023.)

De psykologiska testerna som är del av urvalsprovet hör under begreppet lämplighetsbedömning. Denna lämplighetsbedömning består av en psykologisk del, intervju samt individuell uppgift och gruppuppgift. Det som testas i den psykologiska delen är sökandes färdigheter och förmågor inom problemlösning, ledarskap, samarbete och växelverkan och hur balanserad sökande är som individ. Dessa förmågor och färdigheter är viktiga inom polisyret. (Polisyreshögskolan 2023.)

I intervjudelen ställs frågor åt sökande som handlar om deras motivation att studera till polis, deras allmänna kunskap om polisen som organisation och yrket och branschen som helhet. Även sökandens attityder och inställning till yrkeslivet och yrkeskompetens och upprätthållandet av en god sådan kartläggs. Sökande får framföra egna tankar gällande dessa begrepp och bedöms baserat på svaren. (Polisyreshögskolan 2023.)

I den individuella uppgiften och gruppuppgiften testas självständigt arbete och hur framgångsrikt detta kombineras med gruppen som sökande skall arbeta med i gruppuppgiften genom växelverkan och hur väl sökanden kan presentera grupparbetets slutresultat till andra. (Polisyreshögskolan 2023.)

Poängen som man kan få i dessa delmoment är följande:

- psykologisk del: 0–30 poäng
- intervju: 0–15 poäng
- individuell uppgift och gruppuppgift: 0–5 poäng

Om sökande får 0 poäng från något av dessa delmoment resulterar detta i underkänt resultat i urvalsprovet och sökande får försöka på nytt vid följande tillfälle. Polisyreshögskolan kan dock använda uppgifter från sökandes tidigare uppnådda resultat från lämplighetsbedömningen vid följande tillfälle, men på Polisyreshögskolans hemsida specificeras inte när Polisyreshögskolan skulle välja att använda tidigare resultat. Trots att tidigare resultat kan användas så måste varje sökande utföra de psykologiska testerna på nytt i varje urvalsprov. (Polisyreshögskolan 2023.)

2.3 Urvalsprovets lämplighetsbedömning

I detta delkapitel presenteras begreppen *problemlösningsförmåga*, *analytiskt tänkande*, *växelverkan* och *samarbete*, *motivation*, *stresshantering* och *personlighetspsykologi*. Dessa begrepp är nämnda som egenskaper som eftersökes och testas i Polisyreshögskolans urvalsprov. Begreppen förklaras med en egen definition baserat på material från böcker och internet.

2.3.1 Problemlösningsförmåga

Tänkande kan ske i en form av uttalade verbala meningar som personen som tänker "hör" i sitt huvud, en inre monolog. Tänkande kan även förekomma i form av bilder som man visualiserar i ens huvud och även som så kallat motoriskt tänkande som innebär en tänkande representation av rörelser. Dessa tre typer av tänkande har inverkan på den individuella problemlösningsförmågan. (Karlsson 2017, 270.)

Problemlösning och förmågan att nå slutsatser så att man kan fatta beslut och lösa problem innebär antingen deduktion eller induktion. I deduktion är slutsatsen alltid sann, medan premisserna (påståenden) endast antas vara sanna. Deduktion är något som används i matematik eftersom slutresultatet alltid är sant. I matematik är det svårt att få fram de korrekta premisserna för att kunna förklara problemet med ett korrekt resultat. Deduktion kan sammanfattas som logiskt tänkande som följd av någonting (Karlsson 2017, 270).

Även i polisyrket blir man tvungen att använda sig av deduktion för att kunna sköta sitt arbete. Till exempel: Person A anmäler till polisen att han har blivit skjuten av person B. Brottsutredaren antar att premissen stämmer och antar att en skottskada borde ha uppstått. Om en skottskada kan konstateras så uppfylls även rekvisiten för brott. Svårigheterna med deduktion i detta exempel är som tidigare nämnt premisserna. Vilka premisser som är sanna och vilka som inte är sanna är problemlösningen som brottsutredning inom polisorganisation till en stor del fokuserar sina resurser på i förundersökning. I förhör och annan bevisinsamling kan det komma fram olika möjligheter och premissen om att person B har avfyrat vapnet, vars kula träffat Person A, kan motbevisas. Brottsutredarna försöker samla in så många olika premisser som möjligt för att sedan kunna föra ärendet vidare till åtalsprövning.

En annan utmaning med deduktion är individernas egna åsikter och fördomar. Dessa påverkar ens förmågor att lösa problem, speciellt i sådana situationer där det finns överflöd information gällande

ett problem och man blir tvungen att selektivt välja ut endast den relevanta informationen som behövs för att lösa problemet. Ens åsikter och fördomar kan påverka en till den grad att man gör felaktiga bedömningar, baserat på den tillgängliga informationen, vilket kan leda till att man använder sig av felaktiga premisser. (Karlsson 2017, 271.)

Induktion fungerar omvänt sett till deduktion. Deduktion används till exempel i diagnostiserande av sjukdomar. Läkaren utgår från de konkreta symtomen (premiss) för att skapa hela teorier för att sedan försöka få reda på vilken sjukdom patienten lider av. Exempel på detta kunde vara att en patient besöker sjukhuset. Patienten har feber, buksmärter och berättar att hen har konsumerat svampar som hen har plockat i skogen. Om premisserna är sanna så kan läkaren baserat på dessa dra slutsatsen att patienten har blivit förgiftad. Den största skillnaden mellan induktion och deduktion är slutresultatets säkerhet. I deduktion kan man konstatera att $1 + 1 = 2$, premisserna är sanna i ekvationen och baserat på de sanna premisserna får man ett slutresultat. I exemplet med patienten kan läkaren konstatera att okänd svamp + feber + buksmärter, troligen tyder på förgiftning, men läkaren kan inte vara säker på att det är svamparna som har orsakat febern och buksmärterna och måste därför försöka testa premisserna med andra metoder innan han kan vara säkrare på att slutresultatet är korrekt. Induktionens slutresultat handlar mera om sannolikhet istället för deduktionens slutresultat som garanterat är korrekt om premisserna är sanna. (Karlsson 2017, 273–274.)

Deduktion och induktion är väldigt olika processer vid problemlösning. Valet av metod görs på basis av vilken information som är tillgänglig. (Karlsson 2017, 270.)

2.3.2 Analytiskt tänkande

Analytiskt tänkande, eller även kallat kritiskt tänkande skulle kunna beskrivas som förmågan att identifiera information och problem och selektivt kunna välja vilken fakta som är relevant och av värde beträffande lösning av problem. (Polisyreshögskolan 2023.)

Kritiskt tänkande är logiskt och rationellt genomtänkande i strävan efter att bättre kunna förstå olika problem i sin helhet. Genom att använda sig av kritiskt tänkande gör personen ett försök att identifiera ett problem ur alla möjliga synvinklar. Därefter kan man basera sina beslut på logik och noggrant övervägande av fakta från alla tillgängliga källor och att kritisera den fakta, för att sedan göra logiska

beslut. Personens emotionella aspekt göms undan i kritiskt tänkande för att opartiskt ta ställning i problemlösningen. (Beijar 2011, 3–4.)

2.3.3 Växelverkan och samarbete

I urvalsprovets psykologiska del finns även en gruppuppgift. Gruppuppgiftens främsta syfte är att mäta sökandens färdigheter i växelverkan med andra sökanden och hur bra samarbetet fungerar i gruppen. Växelverkan och samarbete är två begrepp som är mycket viktiga inom många områden, inklusive affärsvärlden, politiken och sociala relationer (Axelrod 1984).

Samarbete kan beskrivas som en gemensam strävan mot ett gemensamt mål. Genom att hjälpa andra inom samma grupp eller organisation, med utbyte av information eller arbete, så kan man effektivare nå det gemensamma målet. Samarbete är växelverkan mellan parter där utbyte av perspektiv, potentiella lösningar och information sker. Genom samarbete sker även reflektion över de olika perspektivens styrkor, svagheter och påföljder. Samarbete kräver en vilja för samspel av de inblandade parterna för att man skall kunna uppnå ett gott resultat. (Sjöberg 2018.)

Växelverkan kan definieras som ett ömsesidigt utbyte mellan två och flera parter. Det kan ske på olika sätt, till exempel genom kommunikation, handel eller utbyte av tjänster. Växelverkan kan också ske på olika nivåer, från individuella interaktioner till större samhällsstrukturer.

Samarbete handlar om att arbeta tillsammans mot ett gemensamt mål. Samarbeten kan ske mellan individer, organisationer eller länder. De kan vara tillfälliga eller mer långsiktiga och kan ha olika syften, till exempel att öka effektiviteten, förbättra resultatet eller skapa en större påverkan (Lewicki, McAllister, & Bies 1998.)

Det finns många exempel på hur växelverkan och samarbete är avgörande för framgång i olika områden. Inom affärsvärlden är samarbete ofta nödvändigt för att skapa innovation och förbättra konkurrenskraften. Inom politiken är samarbete avgörande för att uppnå överenskommelser och skapa positiva förändringar (Putnam 1993). Växelverkan och samarbete kan bidra till att skapa förtroende och ömsesidig förståelse inom sociala relationer.

2.3.4 Motivation

Motivation som begrepp används ibland för att förklara varför människor baserat på inre faktorer styrs mot egna mål och drömmar. Motivationen kommer från många bakomliggande faktorer. Exempelvis kan motivationen till jakt vara ur ett biologiskt perspektiv. Det kan vara eftersträvandet till att tillfredsställa ett grundläggande behov, det vill säga mat. Motivationen kan även komma från behovet av socialt umgänge med andra människor, eller av att njuta av processen och miljön. (Karlsson 2017, 347–359.)

Motivation kan komma från genetiska faktorer som till exempel personlighet som delvis är baserad på genetik. Den kan komma från omedvetna motiv och känslor och enligt vissa teorier, som teorin om självbestämmande, så byggs motivation på tillfredsställandet av tre medfödda behov: kompetens, tillhörighet och autonomi. Genom att tillfredsställa dessa behov så upplever människan psykiskt välbefinnande. (Karlsson 2017, 347–359.)

Om man ser på motivation ur ett kognitivt perspektiv så kan det anses att motivation kommer från människans egna förväntningar om att ett visst beteende leder till ett visst mål och motivationen till beteendet påverkas av hur människan värderar detta mål. Ur ett kognitivt perspektiv leder starka förväntningar och ett högt värderat mål till hög motivation samtidigt som ett lågt värderat mål och svaga förväntningar resulterar i låg motivation. (Karlsson 2017, 347–359.)

2.4 Stresshantering

Stress kan beskrivas som den känsla som uppstår då det ställs krav på en eller då en oväntad situation uppstår, som inte är på samma nivå som ens förmåga att hantera dessa krav, situationer eller uppgifter. Då man stöter på dessa situationer där man tar på sig för mycket uppgifter eller situationer som kräver handling av en på ett eller annat vis och ens uppfattning av den egna förmågan att hantera dessa inte är säker så upplever man stress. Då stress uppstår så försöker man anpassa sig för att hantera stressen och nå ens mål. Hur man anpassar sig och med vilken framgång är väldigt individuellt eftersom genetik, personlighet, uppfostran och utbildning är faktorer som inverkar på hur man upplever stress, hur man hanterar stress och hur man upplever krav och situationer. (Jones 1997, 25–26.)

Genom att förbereda sig tillräckligt inför urvalsprov kan sökande påverka förtroendet för sig själva och på så vis påverka den egna uppfattningen av sökandens möjlighet att hantera situationen och förebygga förekomsten av stress i urvalsprovet.

Stress är en fysisk reaktion men samtidigt även en psykisk reaktion. Stress påverkar ens känslor, tankar, sinnesro och ens förmåga att koncentrera sig på uppgifter samt på hur man hanterar dem. Stresströskeln är individuell och så även ens stressreaktioner, men genom att läsa om stress och stressreaktionernas biologi så kan man bättre förstå varför man reagerar som man gör samt hur man kan påverka detta. (Jones 1997, 34–39.)

2.5 Personlighetspsykologi

Ordet personlighet kommer från det latinska ordet *persona* som i sin tur kommer från det etruskiska ordet *phersu* som syftar på den karaktärstyp som en skådespelare tagit rollen till i ett skådespel eller en mask som skådespelaren använder. Med personlighet menar man oftast de tankar (kognitioner), känslor (emotioner) samt beteenden som gör en person unik till sitt sätt att leva, fatta beslut samt reagera till omvärlden. (Holmgren & Kempainen 2011.)

Det finns många olika teorier om vad som formar en persons tankar, känslor och beteenden och hur stor roll de olika faktorer som kan påverka egentligen har och hur individuella de är. I detta lärdomsprov går jag inte djupare in på detta, utan begränsar området till en kort sammanfattning av vad personlighetspsykologi är och vad som kan påverka en persons möjligheter till studier vid Polisyreshögskolan.

En persons egenskaper och grundläggande personlighetsegenskaper beskrivs genom egenskapsteori. En persons egenskaper syns både utåt i form av beteende, men formas även i personens inre processer (emotioner och kognitioner). Grundläggande egenskaper är stabila och byggs upp under än längre tid, men det finns även egenskaper som är situationsbundna eller tillfälliga och dessa påverkas lättare och omformas snabbare. (Holmgren & Kempainen 2011.)

Grundläggande egenskaper är stabilare men kan förändras under längre tid. Ett exempel på detta är att impulsivitet avtar med ålder. (Fahlke & Johanson 2010, 13–17.)

Oavsett om ens personlighetsegenskaper är grundläggande eller situationsbundna så är man överens att biologi och miljö är faktorer som oftast påverkar egenskaper i hög grad. Människor har till 99,9 procent gemensam arvs massa, men den resterande andelen är den som skapar variation av människor i världen, och den formar i sin tur individers personlighet (Holmgren & Kemppainen 2011). Arvs massan är uppbyggd av gener som i sin tur är uppbyggd av DNA- sekvenser. Hur mycket miljö kan påverka en person som helhet inom personlighetspsykologin är ännu ett relativt utforskat område, men man vet att till exempel kost, stress och miljögifter verkar ha en direkt påverkan på geners aktivitet. (Holmgren & Kemppainen 2011.)

Människor har till 99,9 procent likadan arvs massa vilket betyder att 0,1 procent kan ha betydelse för att en person ska kunna anses bli en lämplig polis eller inte. Denna arvs massa är medfödd och är inget som en sökande kan påverka med kort förberedelse inför ett urvalsprov. I och med detta är det med andra ord möjligt att vissa människor kan bedömas att inte vara lämpliga som poliser.

Temperament kunde beskrivas som individers processer beträffande reaktioner och beslutsfattande men inte hur personen slutligen medvetet agerar. En person kan snabbt fatta beslut eller ta sin tid och överväga sitt beslut. En person kan ha tendenser till att vara aggressivare eller mer bemötande. Temperament förklarar varför vissa människor upplever något som stimulerande och roligt medan andra kan uppleva samma situation eller händelse som något som framkallar rädsla eller ångest. (Holmgren & Kemppainen 2011.)

Det finns många teorier om vad temperament är på en djupare nivå. Oliks heterna handlar för det mesta om hur stor utsträckning temperament har inom personlighetspsykologi och vad som påverkar utvecklingen av temperament samt i hur stor grad. De mest centrala teorierna inom området temperament är dock överens om att temperament har en viss grad av biologisk grund. (Holmgren & Kemppainen 2011.)

Enligt den schweiziske psykiatern Carl Gustav Jung (f. 1875 – 1961) så kan man dela upp personer i olika personlighetstyper. Med personlighetstyper menas en personlighet som karaktäriseras av vissa specifika egenskaper. Carl Jung menar att människor kan röra sig mellan att vara introvert och extrovert. Introvertism och extrovertism är motsatser. En introvert personlighetstyp fokuserar sin psykiska energi inåt på processer som reflektion av tankar, fantasier och inre upplevelser. Den introverta personlighetstypen kan uppfattas som mindre social, lugnare, tystare och mindre impulsiv. Den extroverta personlighetstypen fokuserar sin psykiska energi utåt. Därför upplevs extroverta

personer som mer sociala, pratglada, livligare och impulsivare. Den extroverta personlighetstypen är mer öppen för att prova på nya saker och äventyr och utmaningar medan den introverta uppskattar mer lugn och rutiner. Enligt Jung har de flesta människor båda personlighetstyperna inom sig, men en av dem är mer dominerande. (Fahlke & Johanson 2010, 13–17.)

Enligt den brittiske psykologen Charles Spearman (f. 1863–1945) så kan man mäta faktorer för att sedan kunna kategorisera personlighetsegenskaper. Enligt Spearman skapas en bild av extrovertism eller introvertism genom beteende, som genom upprepning skapar vanor. Vanorna tolkas som egenskaper och med kombinationen av personens egenskaper kan man bedöma om personen är mer extrovert eller introvert. (Fahlke & Johanson 2010, 13–17.)

Förutom ovannämnda faktorer påverkar sömn på människor kognition, det vill säga en persons förmåga att tänka och känna. Brist på sömn leder till koncentrationssvårigheter och ens förmåga att processera information försämras. Andra negativa effekter som sömnbrist kan ha är sämre minne, humör och trötthet. Genom att säkerställa god regelbunden sömn kan man förbättra ens kognitiva funktionsförmåga. Genom god sömn förbättras ens förmåga att koncentrera sig och att vara uppmärksam. God sömn förbättrar även kognitiv verksamhet som minne, problemlösningsförmåga, kreativitet, omdöme och emotionell bearbetning (Suni 2023.)

Även god fysisk kondition har positiv inverkan på människors kognitiva funktionsförmåga. God fysisk kondition leder till bättre självförtroende, emotionell stabilitet och självkontroll (Ferraioli m.fl. 2018). God fysisk kondition förbättrar även ens förmåga att hantera stress (Rångtjell 2019).

3 METOD OCH MATERIAL

Med begreppet forskningsmetod menas de tekniker som använts för insamlingen, tolkningen och analysen av material som använts i forskningsprocessen. I detta kapitel redogör jag för metoder som använts i arbetet och hur material har insamlats och bearbetats.

3.1 Kvalitativ och kvantitativ forskning

Kvalitativ och kvantitativ forskning är begrepp som beskriver sättet som forskaren använder sig av i insamling av material, bearbetningen av materialet och analysen av materialet. Kvantitativ forskning betonar analyser med mätningar, statistikjämförelser och enkätinsamlingar. Dessa är

insamlingsmetoder som oftast används av forskare i insamling av material från större mängd informanter. Kvalitativ forskning passar bättre till forskningsmetoder där man lägger mer vikt på enskilda svar och informanterna är oftast färre till antal. (Patel & Davidson 2015.) Därför har jag valt att använda mig av kvalitativ forskningsmetodik.

3.2 Kvalitativ intervju

En kvalitativ intervju har nästan alltid en låg grad av strukturering för att ge intervjupersonen möjligheten att själv utforma svaren för att bäst få fram dennes åsikter och tankar om frågorna. Med låg grad av strukturering menas frågor som oftast är kortare och formade på ett sätt som resulterar i öppna svar men ändå bundet till ett visst område eller ämne. (Patel & Davidson 2015.)

En fördel med kvalitativ forskning är att man får mer information från den enskilda källa som man har valt och att man lägger mer vikt på den enskilda källan, vilket återspeglar värdet på den enskilda källan i resultatet, det vill säga valet av källa har stor betydelse. En nackdel med kvalitativ forskning är risken med valet av källa. Källan kan ha påverkats av många faktorer och bildat föruppfattningar och vara opartisk både medvetet och omedvetet. Källan kan även under tid som gått ändra uppfattningar och tankar om ämnen vilket kan resultera i att om samma forskning skulle utföras igen efter en viss tidsperiod så skulle det kunna ges varierande resultat. (Patel & Davidson 2015.)

Genom att använda sig av öppna frågor och flytta över ansvaret till intervjupersonen i fråga om att få svar på frågorna så förhåller sig intervjuaren neutral till att producera resultat som så opåverkat som möjligt når läsaren med intervjupersonens egna ord. Eftersom syftet med en kvalitativ intervju är att få ta del av intervjupersonens uppfattningar, synpunkter och tolkningar så kan inte formulera frågorna på ett sätt som kan anses vara ledande eller skapa svarsalternativ eftersom detta skulle vara kontraproduktivt till intervjumetodens syfte. Intervjuaren har möjlighet att i intervjuformuläret som används begränsa frågorna till teman för att underlätta att syftet med själva arbetet uppfylls. (Patel & Davidson 2015, 81–84.)

3.3 Materialinsamlingsmetod

Materialet är insamlat genom en öppen intervju via e-post. Jag har valt att använda mig av kvalitativa forskningsmetoder till detta arbete eftersom frågorna som jag ställde åt informanten endast kunde besvaras i form av öppna frågor för att arbetet skall ha validitet. Frågorna finns att läsas i bilagorna i lärdomsprovet. Informanten är en sakkunnig person inom området som arbetet berör och därför är

tanken att informationen från informanten förblir så opåverkad som möjligt för att läsaren skall kunna dra maximal nytta av slutresultatet. Genom att låta informanten själv svara skriftligt på frågorna får hen samtidigt möjligheten att producera och formulera en text som hen anser kommer att hjälpa läsaren bäst att förbereda sig för urvalsprovet.

Intervjufrågorna hade en låg grad av strukturering och hög grad av standardisering för att öka intervjupersonens ansvar. Arbetets validitet stärktes genom att få intervjupersonens egna ord och tankar i intervjupersonens svar. En öppen intervju med hög standardisering och låg grad strukturering är en intervju där intervjuaren följer en fördefinierad uppsättning av frågor, men där svaren inte är på förhand fastställda. (Patel & Davidson 2015, 75–77.)

3.4 Val av informant

Valet av informant har fallit på en person som har en psykologiemagisterexamen. Detta är väsentligt för validiteten i informantens svar, eftersom personen kommenterar psykologiska begrepp som nämns i Polisyreshögskolans psykologiska del.

3.5 Öppen intervju

I detta arbete har jag valt att använda mig av en öppen strukturerad intervju i insamlingen av material för att få informanten att kommentera de specifika begrepp som nämns på Polisyreshögskolans hemsida gällande vad som eftersökes och testas i lärosätets urvalsprov.

En öppen intervju är en forskningsmetod som används för att samla in kvalitativ data genom att låta deltagarna i studien själva beskriva och diskutera ämnet utan att de begränsas av fördefinierade frågor eller svarsalternativ (Kvale 1996).

Syftet med en öppen intervju är att få en djupare förståelse för deltagarnas perspektiv och upplevelser. En öppen intervju kan vara strukturerad eller ostrukturerad. I en strukturerad öppen intervju har forskaren förberett en lista med övergripande teman som ska diskuteras, medan deltagarna själva bestämmer vad de vill tala om inom dessa teman (Patton 2002). I en ostrukturerad öppen intervju finns inga specifika teman eller frågor förberedda på förhand, utan deltagarna får istället fritt berätta om sina erfarenheter (Rubin & Rubin 2005). Fördelarna med en öppen intervju är att det ger en mer omfattande och detaljerad förståelse för ämnet, och att det kan ge nya insikter som inte skulle ha upptäckts med en traditionell strukturerad intervju (Fontana & Frey 1998). Nackdelen är

att det kan vara svårt att jämföra och generalisera resultaten på grund av den subjektiva naturen i intervjun.

3.6 Bearbetning av material

En öppen strukturerad intervju är en forskningsmetod som ofta används inom kvalitativ forskning för att samla in djupgående information om en viss företeelse eller upplevelse. I denna metod utgår man från ett öppet frågeformulär och forskaren ställer vissa fördefinierade frågor som styr intervjun, men det också finns möjlighet att ställa följdfrågor för att fördjupa förståelsen av det insamlade materialet. (Kvale 1996.)

När intervjun är genomförd måste det insamlade materialet bearbetas för att kunna analyseras och användas i forskningen. En vanlig metod för att bearbeta materialet från en öppen strukturerad intervju är att exempelvis transkribera intervjun till en text. En transkribering görs så att det möjligt att analysera det insamlade materialet ord för ord och att skapa kodningskategorier. Kodningskategorier är olika teman som hittas i det insamlade materialet, till exempel åsikter om ett visst ämne eller upplevelser av en viss händelse. (Fontana & Frey 1998.)

Efter kodning av materialet genomförs en tematisk analys i vilken forskaren identifierar de övergripande teman som hittats i materialet. Därefter skapas en sammanfattning av dessa teman som kan användas för att beskriva och förklara det undersökta fenomenet. Det är viktigt att vara noggrann och transparent i denna process för att säkerställa att forskningsresultaten är tillförlitliga och giltiga (Patton 2002). I detta lärdomsprov behövdes inte materialet transkriberas eftersom intervjusvaren samlades in skriftligen per e-post.

Sammanfattningsvis är bearbetning av insamlat material från en öppen strukturerad intervju en viktig del av kvalitativ forskning. Genom att transkribera och koda materialet kan forskaren identifiera teman som beskriver och förklarar det undersökta fenomenet. Genom att använda en öppen strukturerad intervju som forskningsmetod öppnas möjligheten för fördjupade och nyanserade svar, och genom en noggrann bearbetning kan forskaren säkerställa att forskningsresultaten är tillförlitliga.

I detta lärdomsprov insamlade jag intervjumaterialet med begreppen som jag tidigare har skrivit om i teoridelen i detta arbete, för att hitta likheter och olikheter mellan informationen från intervjumaterialet och materialet i lärdomsprovets teorikapitel. Intervjufrågorna var kategoriserade så att varje begrepp

fick ett enskilt svar. Informanten fick själv förklara begreppen. Efter det fick informanten svara på om det är möjligt att utveckla förmågorna.

3.7 Hermeneutik

Hermeneutik har använts för att tolka informantens svar och bearbetat materialet. Svaren har sedan kategoriserats och återspeglats i lärdomsprovets teoridel. Hermeneutik är en filosofisk och vetenskaplig metod som syftar till att tolka och förstå mänskliga texter och handlingar. Hermeneutik som även kallas tolkningslära har sina grunder från tolkning av bibeltexter. Hermeneutiken har sedan uppkomsten av metoden på 1600-talet utvecklats till en vetenskap som används främst inom humanvetenskap, kulturvetenskap och samhällsvetenskap. Hermeneutik handlar om att människor tolkar texter med olika resultat och att detta beror på bakomliggande faktorer som bland annat individens utbildning, erfarenheter, språk. Allt som bidrar till individens förmåga att utifrån ens egen förståelse skapa en individuell tolkning av informationen som finns tillgänglig. En hermeneutisk forskare ställer sig subjektivt till forskningsobjektet och använder sina erfarenheter och kunskaper för att förstå och tolka forskningsobjektet och eftersom varje människa är unik med sina erfarenheter kombinerat med kunskaper så kommer varje individ få varierande resultat från samma informationskälla. Hermeneutiken kan kritiserats för sin subjektiva natur och brist på objektivitet. Hermeneutiken kan anses leda till oändliga tolkningar av en text eller handling och att den inte ger någon fast grund för att bedöma dess betydelse. (Patel & Davidson 2015, 28–29.)

3.8 Validitet och reliabilitet

Genom att garantera validitet och reliabilitet i forskningsprocessen så kan man höja forskningens vetenskapliga värde. Validitet innebär hur väl en studie mäter eller undersöker det som den avser att undersöka. Validitet innebär att säkerställa att rätt metoder används för att mäta eller undersöka det som metoderna är avsedda för. Genom att använda metoder som anses passande till utredningen av forskningsfrågan och insamlandet av material så kan man presentera ett resultat som har stark överensstämmelse genom hela forskningsprocessen och detta tillför giltighet till forskningsvärdet. Då kan forskningen även anses vara en trovärdig källa för kommande forskning (Patel & Davidson 2015, 101–109). Validitet eftersträvas i detta lärdomsprov med noggrant övervägande av informant, metoder och källor. Val av metoderna, källorna och informant redogörs för i lärdomsprovet.

Reliabilitet innebär hur pålitliga resultaten från studien är och om det är möjligt att upprepa studien med samma eller liknande resultat. För att nå hög reliabilitet så är det viktigt att alla steg i forskningsprocessen noggrant dokumenteras så att den kan upprepas för att granska om samma resultat uppnås (Patel & Davidson 2015, 101–109). Problematiskt med att nå hög reliabilitet i detta lärdomsprov är att resultatet kan ändras trots att samma forskning skulle göras på nytt på grund av att informantens svar formas av informantens egna erfarenheter och perspektiv, som kan ändras under tidens gång.

Inom kvalitativ metodik används begreppet validitet oftare än reliabilitet. Validitet beskriver trovärdigheten gällande den kvalitativa forskningens hela forskningsprocess. För att uppnå validitet i sin forskning bör trovärdighet vara något som tas i beaktande i varje del av forskningen och inte endast under insamlandet av information. Eftersom varje kvalitativ forskningsprocess är unik på ett eget sätt, så är det omöjligt att skapa regler gällande validitet som skulle täcka varje sätt att utföra en kvalitativ forskning. Under insamling av information har valet av informant förklarats så att läsaren skall själv få en logisk uppfattning av varför informanten valdes och varför denne kallas sakkunnig inom ämnet. Svaren och frågorna finns med i arbetet för att informationen opåverkat skall nå läsaren så att hen får använda sin individuella tolkning av informationen. (Patel & Davidson 2015, 105–109.)

3.9 Forskningsetik

Målet med all forskning är att få fram ny kunskap för att samhället och dess individer ska kunna utvecklas. Kunskapen som kommer från forskning bör vara så trovärdig som möjligt och en del av att behålla kunskapens trovärdighet är att säkerställa att forskningen följer de forskningsetiska aspekterna som har överenskommit om. Vetenskapsrådet, den svenska myndigheten som står för fördelningen av resurser till forskningen men som även bär ett stort ansvar för etiska frågor inom forskning, har formulerat fyra etikregler som är menade att styra forskningens etiska aspekter inom deras ansvarsområde. Dessa fyra regler är informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet. (Patel & Davidson 2015, 62–64.)

Informationskravet betyder att den aktuella forskningens syfte skall förklaras för de som berörs av forskningsuppgiften (Patel & Davidson 2015, 62–64). I detta lärdomsprov har denna regel följts genom att informanten som deltog i arbetet fick veta syftet med arbetet och hur materialet skulle användas, före insamling av informationen, som gjordes med hjälp av en öppen intervju.

Samtyckeskravet betyder att de som väljer att delta i forskningen gör det på basis av fri vilja utan påtryckningar (Patel & Davidson 2015, 62–64). I detta forskningsarbete har regeln följts genom att förklara samtyckeskravet åt informanten före insamlandet av information. Informanten har haft möjligheten att avstå deltagande utan påföljder om denne så har önskat.

Konfidentialitetskravet betyder att personerna som berörs i en forskningsuppgift skall ges total konfidentialitet till de uppgifter som uppsamlas i arbetet för att förhindra att obehöriga eventuellt kan ta del av känslig information om dessa personer. Personuppgifter bör förvaras säkert. I detta lärdomsprov kommer informanten att vara anonym, men tidigare utbildning kommer att publiceras för att bevara arbetets validitet. Informanten kommer att få möjligheten att läsa arbetet och godkänna den del som berör denne före publikation. (Patel & Davidson 2015, 62–64.)

Nyttjandekravet betyder att information som insamlats från enskilda individer eller om enskilda individer i forskningssyfte endast får användas enligt det som överenskommits i samband med informationskravet. Informationskravet betyder att personen har blivit informerad om syftet med insamlingen av informationen och syftet med forskningsuppgiften. Materialet får endast användas i enighet med det. Forskaren kan inte använda insamlade informationen till andra forskningsuppgifter eller distribuera materialet vidare. Det insamlade materialet till denna forskningsuppgift kommer endast att användas till denna forskningsuppgift och i det syfte som överenskommits om. (Patel & Davidson 2015, 62–64.) Informanten kontaktades per telefon. I samtalet presenterades lärdomsprovet och den öppna intervjun. Informanten gav sitt samtycke till deltagande och användandet av materialet. Instruktioner på hur informanten skulle svara på intervjun gavs muntligen under samtalet. Intervjun skickades sedan till informantens e-post.

4 RESULTAT

I detta kapitel redogör jag för hur jag har tolkat det material som jag erhållit genom de intervjufrågor som informanten svarat på jämfört med det som redogjorts för i detta lärdomsprovs teoridel. Med "Informanten" menas personen som frivilligt valt att ställa upp på en intervju i detta lärdomsprov. Mer information om informanten hittas i delkapitel 3.4.

4.1 Egenskaper som utvärderas i Polisyreshögskolans urvalsprov.

Materialet från den öppna intervjun tyder på att det som eftersökes är egenskaper kopplade till individers personlighetspsykologi. Materialet tyder på att egenskaperna är resultatet av kombinationer av många olika faktorer, bland annat medfödda och ärftliga, miljön samt individens erfarenhet som slutligen bedöms. Det finns många teorier beträffande vad de egenskaper som testas innefattar och hur egenskaperna utvecklas och formas. Det tyder på att det inte finns något exakt svar på vad dessa egenskaper innefattar och hur de formas och utvecklas. Det som framkommer är att egenskaperna är individuella och de påverkande faktorerna kan ha olika grad av effekt på olika individer. Enligt det insamlade materialet och lärdomsprovets teoridel så tyder det på att det finns en viss konsensus beträffande vilka faktorer som påverkar individer, men avvikelser framkommer då man ska beskriva på vilka grunder och i hur stor grad något påverkar en. Ett exempel på detta är temperament.

I delkapitel 2.5 nämndes som gemensam åsikt inom olika temperamentsteorier att biologiska faktorer hade en viss påverkan på det personliga temperamentet (Holmgren & Kempainen, 2011). Informanten som ställde frivilligt upp i intervjun i detta lärdomsprov nämnde temperament som medfött, vilket tyder på att även informanten anser att biologi är en påverkande faktor gällande individers temperament.

Exempel 1:

Vårt medfödda temperament handlar bland annat om stresstålighet (hur snabbt och hur starkt vi reagerar på olika stressorer). (Informanten 2023.)

Samma exempel stämmer även överens med definitionen av temperament i delkapitel 2.5. Svaret tyder även på att det medfödda temperamentet har stor betydelse beträffande individers förmåga att hantera och tåla stress, eftersom sättet på vilket en person uppfattar stress eller stressfyllda situationer och händelser kan ha påverkan på hur personen klarar av att hantera situationen. (Holmgren & Kempainen, 2011.)

Eftersom stress påverkar ens känslor, tankar, sinnesro och ens förmåga att koncentrera sig på uppgifter samt på hur man hanterar dem, så skulle man kunna tänka att sämre förmåga att hantera stress kan ha en negativ inverkan på uppgifter som kräver hög koncentration av utföraren.

Exempel 2:

De ovan nämnda färdigheterna [problemlösning, växelverkan, samarbetsförmåga, ansvar, att leda och analytiskt tänkande] är även situationsbundna, vilket betyder att personens förmåga är beroende av situationen; i vissa situationer är det lättare än i andra. Hur bra vi kan dra nytta av våra olika egenskaper påverkas också av vår personliga "kapacitet" i stunden, till exempel trötthet, humör, tankar och känslor påverkar hur vi just i den stunden kan dra nytta av de egenskaper och förmågor vi har. (Informanten 2023.)

I intervjun har informanten valt att förklara utvecklingsmöjligheter bland färdigheter i ett svar istället för att ge individuella svar till varje färdighet. Informanten förklarade i exempel 2 innebörden av situationsbundenhet. Informanten förklarade situationsbundenhet som färdigheter och personliga förmågors påverkan av den personliga kapaciteten i just den stunden som de testas. Faktorer unikt kopplade till situationen påverkar den personliga kapaciteten i situationen.

I definieringen av temperament, som framkommer i delkapitel 2.5, nämns att olika situationer eller händelser kan upplevas på olika vis och framkalla olika reaktioner och känslor från olika personer. Man skulle kunna tänka sig baserat på vad som framkommer i delkapitel 2.5 gällande temperament att de faktorer som påverkar situationsbundna egenskaper och färdigheter kan upplevas olika. Till exempel trötthet kan ha olika effekt på individer.

Enligt informantens svar i exempel 2, har trötthet en inverkan på situationsbundna egenskaper. Det som framkommer i delkapitel 2.5 gällande sömn tyder på att sömn påverkar ens problemlösningsförmåga (Suni 2023). Det skulle därför kunna tolkas som att problemlösningsförmåga delvis är situationsbunden.

Bland annat personlighetsfaktorer bedöms i den psykologiska delen av urvalsprovet till Polisyreshögskolan. Dessa faktorer är individuella och baserat på information tillgänglig på Polisyreshögskolans hemsida så avslöjas det inte hur dessa bedöms, men gällande ledarskap så bedöms sökandes ansvarsförmåga och hur hen klarar av att styra och leda i praktiska situationer. Detta är en förmåga som är mer naturlig för vissa människor. Träning och erfarenheter har en betydande roll i formandet av denna egenskap, vilket även stärks av informanten i exempel 3.

Exempel 3:

Förmågan att leda är ett exempel av en färdighet som hänger mycket ihop med personlighetsegenskaper; vi skiljer oss i bland annat hur naturligt det känns för oss att vara i en ledande position och hur lätt/svårt vi har för att engagera och påverka andra. Dock kan man med övning (till exempel erfarenhet) utveckla även denna förmåga och bli mer naturlig i den rollen. (Informanten 2023.)

Exempel 3 kan kopplas ihop med temperament med tanke på att olika situationer kan påverka individer på olika sätt. Det stämmer även överens med påståendet som presenterades i delkapitel 2.5, att temperament kunde beskrivas som individers processer beträffande reaktioner och beslutsfattande men inte hur personen slutligen medvetet agerar (Holmgren & Kempainen 2011). Om temperamentet skulle styra hur personer medvetet agerar i form av en okontrollerbar instinkt så kunde man inte utveckla förmågan att leda genom att öva. Informanten poängterar även att all övning kunde likställas med erfarenhet. Erfarenhet är något som formas av miljön (omgivningen) och då kan man dra slutsatsen att informanten även är av den åsikten att miljön har en inverkan på individers förmåga till att leda.

Enligt informanten så kan förmågan att leda utvecklas med erfarenhet. Det skulle kunna anses att det är lättare för en person som naturligt är mer extrovert att utveckla ledarskapsförmåga, eftersom extroverta personer är mera öppna för nya erfarenheter och utmaningar jämfört med en introvert person. Om en extrovert person oftare antar nya utmaningar och aktivt söker nya erfarenheter så kan det anses att den extroverta personen samlar mer erfarenhet och av större variation än den introverta personen som föredrar lugn och rutiner.

Som även nämns i exempel 2, så är alla de personlighetsegenskaper och förmågor som testas under lämplighetsbedömningen beroende av en personlig förmåga att effektivt kunna använda dem trots faktorer som stress, trötthet, tankar och känslor kan påverka. Detta stärks av informanten i exempel 2 om situationsbundenhet.

Beträffande de övriga egenskaperna, som problemlösningsförmåga, beskriver informanten det följande:

Exempel 4:

Problemlösningsförmåga innebär i korthet en förmåga att upptäcka problem, förstå vad de handlar om, hitta olika alternativ för att lösa dem och välja lösningar bland de olika alternativen. Problemlösning är en process som ibland sker automatiskt (till exempel dagliga problem som vi möter i vardagen) och ibland kräver mer kapacitet (till exempel olika typer av problemlösningsuppgifter eller större problem vi möter i våra liv). (Informanten 2023.)

Växelverkan beskriver informanten enligt följande:

Exempel 5:

Växelverkan innebär ömsesidig kommunikation mellan två eller flera människor. Växelverkan handlar inte endast om ord, utan växelverkan kan bestå även av till exempel gester, miner, blickar och andra sätt att kommunicera. Växelverkan kan även ske genom skriven text eller bilder (till exempel en emoji). (Informanten 2023.)

Samarbete beskriver informanten enligt följande:

Exempel 6:

Samarbete innebär att två eller flera parter arbetar tillsammans för ett gemensamt mål och/eller gemensam nytta. (Informanten 2023.)

Analytiskt tänkande beskriver informanten enligt följande:

Exempel 7:

Analytiskt tänkande innebär en förmåga att analysera mängden tillgänglig och nödvändig information och fundera på olika alternativ, vid till exempel beslutsfattning eller problemlösning. (Informanten 2023.)

I likhet med det som framgår i exempel 2 så kan man även räkna med en viss situationsbundenhet i urvalsprovet då sådana egenskaperna och färdigheterna testas. Förutom de situationsbundna faktorerna som framkommer i delkapitel 2.5, så kan även trötthet, tankar och känslor som är unikt kopplade till situationen påverka resultatet i urvalsprovet (Suni 2023). Alla egenskaper påverkas av många individuella faktorer. Faktorer som miljö, arvsmassa, erfarenhet och så vidare kan ha stor inverkan på resultatet vid urvalsprovet, men likt de många olika teorierna om temperament så finns det inget exakt svar på vilka faktorer som påverkar mer eller mindre, eftersom de alla är individuella.

I exempel 3 gällande problemlösningsförmåga så framkommer i delkapitel 2.5 att sömn har en inverkan på den personliga problemlösningsförmågan. Genom att regelbundet få tillräckligt med sömn av god kvalitet så kan man förbättra problemlösningsförmågan (Suni 2023).

I delkapitel 2.5 framkommer även att brist på sömn har negativa effekter på ens kognitiva funktioner (Suni 2023). En av dessa är ens förmåga att bearbeta information. I avsnittet 2.3.3 gällande växelverkan och samarbete så nämns samarbete som växelverkan mellan parter i vilket utbyte av perspektiv, potentiella lösningar och information sker. Utbyte av information skulle kunna anses ha en direkt påverkan på hur de inblandade parterna klarar av att processera information. Därför kan det anses att sömn har en påverkan på ens förmåga till växelverkan och samarbete. Detta kan även anpassas till analytiskt tänkande. Informanten beskriver analytiskt tänkande i exempel 6 som ens förmåga att analysera information. Genom regelbunden god sömn kan man förbättra sin förmåga till att processera information och detta kan anses ha en direkt påverkan på ens förmåga till analytiskt tänkande.

4.2 Kan man träna på förhand till lämplighetsbedömningen?

Svaret på "Kan man träna på förhand till lämplighetsbedömningen?" framkom under forskningsprocessens gång och besvaras delvis i det föregående kapitlets sista stycke. Man kan träna på förhand till lämplighetsbedömningen men det är svårt att säga hur. De egenskaper och färdigheter som testas är formade av erfarenheter och medfödda faktorer som genetik och temperament. Informanten nämner i sina svar att erfarenheter är något som eventuellt kan förbättra sökandens resultat men det är svårt att kartlägga exakt vilka erfarenheter som kan gynna en sökande, eftersom erfarenheter påverkar människor på olika vis. Samma erfarenhet kan upplevas olika för två olika personer. Man kan försöka träna vissa egenskaper så som stresstålighet och ledarskap, men även den träningen kan ge varierande resultat.

Exempel 8:

Vårt medfödda temperament handlar bland annat om stresstålighet (hur snabbt och hur starkt vi reagerar på olika stressorer). En för hög stressnivå leder ofta till utmaningar i bland annat problemlösningsförmågan, växelverkan och samarbetsförmågan. Genom att öva på stresstålighet och olika sätt att lugna ner sig själv i situationer som väcker stress, kan man sänka stressnivån och därmed kan man dra mer nytta av till exempel sina problemlösningsfärdigheter eller samarbetsförmåga. (Informanten 2023.)

Exempel 9:

Genom att öva på stresstålighet och olika sätt att lugna ner sig själv i situationer som väcker stress, kan man sänka stressnivån och därmed kan man dra mer nytta av till exempel sina problemlösningsfärdigheter eller samarbetsförmåga. (Informanten 2023.)

Då informanten fick frågan om hur man kan förbättra, utveckla eller träna egenskaper som problemlösning, växelverkan, samarbetsförmåga, ansvar, att leda och analytiskt tänkande, svarade informanten följande:

Exempel 10:

För mig är det svårt att ge exakta svar på hur man kan förbättra egenskaperna, eftersom de är beroende av så många faktorer. (Informanten 2023.)

Man kan ha nytta av erfarenhet från att ha utfört de psykologiska testerna tidigare. Det står dock följande på Polisyreshögskolans hemsida: "Om du har deltagit i Polamks urvalsprov under de senaste två åren kan information som kommit fram i de tidigare psykologiska testerna användas i bedömningen. Du utför trots detta alltid det psykologiska delprovet på nytt i varje urvalsprov" (Polisyreshögskolan 2023). Vilken information som kan användas, när den används och hur den används framkommer inte.

Svaren från den öppna intervjun kombinerat med det som nämns på Polisyrkeshögskolans hemsida jämfört med det som framkommer i detta lärdomsprovs teoridel tyder på att det som testas i den psykologiska delen är en blandning mellan hur bra sökande har förberett sig genom att bekanta sig med tillgängligt material samt personliga egenskaper, som sökande väldigt lite kan påverka. De personliga egenskaperna påverkas av flera okontrollerbara medfödda faktorer och egenskaper så som temperament. Personlighetsfaktorer kan också delvis påverkas av miljö och erfarenheter som den sökande har upplevt fram till urvalstillfället. Även om man kan anta att vissa påverkbara faktorer har betydelse så är det svårt att veta hur stor påverkan de faktorerna har på urvalsprovets resultat och att allt är individuellt. Därför kan det vara svårt för en person att förbereda sig för testerna i urvalsprovets psykologiska del.

4.3 Analys av resultatet

Materialet insamlades genom en öppen strukturerad intervju per e-post med en sakkunnig inom ämnet psykologi. Till bearbetandet av materialet användes hermeneutik. Forskningens etiska aspekter har tagits i beaktande under hela forskningsprocessen. Informanten ställde frivilligt upp och informantens önskan om anonymitet har följts. Informantens yrkesbakgrund nämndes för att ge validitet till arbetet.

De centrala frågorna i arbetet har varit

1. Vad testas i Polisyrkeshögskolans urvalsprovs lämplighetsbedömning
2. Kan man träna på förhand till lämplighetsbedömningen?
3. I så fall om man kan träna på förhand så hur kan man göra för att träna på det som eftersökes och testas i lämplighetsbedömningen?

Den teoretiska delen av detta arbete består av begrepp som nämns som centrala färdigheter och egenskaper som testas i lämplighetsbedömningen och urvalsprovets innehåll.

Resultatet i detta arbete öppnade nya frågor. I frågan om vad som eftersökes i lämplighetsbedömningen så stämde intervjusvaren överens med den teoretiska bakgrunden i arbetet, det vill säga individuella egenskaper och färdigheter som testas vid urvalstillfället är ett resultat av erfarenheter, miljö, uppfostran, genetiska faktorer och allt som gör en person till just den personen. De nya frågorna som uppkom under arbetets gång blev vilka de faktorer är som påverkar de

egenskaper och färdigheter som testas och i vilken mån påverkar dessa faktorer egenskaperna och färdigheterna. Vid sökandet av information och material framkom till exempel hur individuella människor är och att alla individuella reaktioner på dessa faktorer som kan ha inverkan på ens egenskaper och färdigheter.

Intervjuszvaren påvisar att man delvis kan påverka vissa saker genom träning, dock inte medfödda egenskaper och karaktärsdrag och till exempel temperament. Det förblev oklart hur stor del av det som eftersökes som kan tränas och hur det skall tränas, eftersom människor är så individuella och reagerar olika på samma övningar. Denna kunskap är viktig att komma ihåg vid praktiska tillfällen då man vill förbättra exempelvis sin stresstålighet eller ledarskapsförmåga.

5 SAMMANFATTNING OCH DISKUSSION

Syftet med detta lärdomsprov var att försöka ge personer som söker till Polisyrkeshögskolan och deltar i Polisyrkeshögskolans urvalsprov en bättre uppfattning om vad som testas och om det är möjligt att träna på det som testas. Lärdomsprovet ger eventuellt sökande till utbildningen något som de skulle kunna dra nytta av i urvalsprovet och i sin tur kunna använda för att förbättra sina chanser att få en studieplats.

Lärdomsprovets syfte var även att samla begrepp kopplade till Polisyrkeshögskolans urvalsprovs lämplighetsbedömningsdel. Dessutom var syftet att förklara innebörden av dessa begrepp åt kommande sökande till Polisyrkeshögskolan. Begreppens förklaringar ska eventuellt hjälpa kommande sökande att bättre förstå vad som eftersökes och testas vid urvalsprovet. Dessutom ska sökandena kunna se vilka möjligheter det finns att träna och utveckla de egenskaper som testas. Jag har varit nöjd med lärdomsprovets arbetsprocess och resultat. Under arbetsprocessen fick jag möjligheten att fördjupa mig i området personlighetspsykologi och temperamentets inverkan på individer.

Insamling av material skedde genom en öppen intervju med låg grad av strukturering. Intervjun skedde per e-post med en person som deltog frivilligt. Personen valdes för hens sakkunnighet inom området och utbildningsbakgrund som magister inom ämnet psykologi.

Personens svar jämfördes sedan med material från lärdomsprovets teorikapitel. Materialet från teorikapitlet samlades in från böcker, artiklar och tidigare lärdomsprov. Den tolkande metoden

(hermeneutik) som användes var betydande vid analyseringen av materialet. Resultatet tyder på att informanten som ställde upp på intervjun till stor del var av samma åsikt som i det material som presenteras i lärdomsprovets teorikapitel. Det som framkom i resultatet var att alla individer påverkas av en stor mängd faktorer under urvalsprovets testtillfälle. Faktorer som miljö, erfarenheter, biologi har stor betydelse i förhållande till de personliga egenskaper som testas i lämplighetsbedömningen. En stor del av det som testas är egenskaper som har byggts upp under sökandens hela livstid och det medföra svårigheter om personen under en kort tid vill utveckla och träna dessa egenskaper.

Resultatet tyder även på att allt som är kopplat till personlighetspsykologi och egenskaperna som testas är individuellt. Det gör det svårt att ge råd om hur man kan utveckla och träna på dessa inför urvalsprov, eftersom samma träning, påverkande faktorer och utvecklingsmöjligheter kan påverka individer på olika vis.

Vartefter jag bekantade mig med ämnet psykologi och personlighetspsykologi så fick jag en bättre uppfattning om hur omfattande personlighetspsykologi är som område. Det som jag förstod bättre är hur individuella människor är och hur individuella faktorer som bygger upp människors egenskaper, beteenden, känslor, tankar och personligheter kan vara. Varje individs personlighet är uppbyggd av många faktorer och även om en annan individ skulle ha genomgått ett identiskt liv så skulle individen ändå kunna ha en annan personlighet för att individer kan reagera olika på olika faktorer. Detta gav mig även en bättre förståelse över problematiken som medföljer då man försöker ge råd åt andra gällande utveckling och träning av egenskaper och färdigheter.

En risk med att använda sig av endast en informant var att informantens svar kan ändras under tidens gång på grund av nya erfarenheter och perspektiv. Informantens svar stämde till stor del överens med materialet som insamlats från andra källor till teorikapitlet så kan det antyda att det finns en sorts konsensus över personlighetspsykologiska teorier och egenskaperna kopplade till urvalsprovet bland litteraturen tillgänglig och personer utbildade inom området. Även om endast en informant användes så kan svaren tyda på att åsikter och tankar inom området inte är så varierande.

Avgränsningen gjorde det möjligt att fokusera på det specifika området i urvalsprovet. Det finns en mängd olika teorier bland de egenskapsrelaterade termer som nämns i lärdomsprovet. Teorierna varierar gällande egenskapernas uppbyggnad, utveckling och påverkande nivån av bakomliggande faktorer. Om alla teorier kopplade till alla begrepp skulle ha inkluderats i lärdomsprovet så skulle arbetsbördan varit för stor. Avgränsningen kunde även göra det möjligt att i kommande lärdomsprov

undersöka enskilda teorier kopplade till något begrepp, som till exempel stresshantering, och undersöka olika teorier om stresshantering kopplade till Polisyreshögskolans urvalsprov.

Lärdomsprovets undersökning och resultat ska kunna stöda de som söker in till Polisyreshögskolan. Som tidigare nämnt är det dock upp till var och en att individuellt anpassa och använda sig av lärdomsprovets resultat.

REFERENSER

Axelrod, Robert. 1984: *The Evolution of Cooperation*. New York: Basic Books, Inc., Publishers.

Beijar, Camilla 2011: *Kritiskt tänkande - Faktorer under praktiken som främjar den studerandes*. Vasa: Yrkeshögskolan Novia. Lärdomsprov.

Bergström, Sara 2015: *Mental träning hjälper när det stormar*. Finns att läsa: <https://svenska.yle.fi/a/7-931796>. Läst 23.05.2023

Fahlke, Claudia & Johansson, Per Magnus 2010: *Personlighetspsykologi*. Stockholm: Natur & Kultur.

Fontana, Andrea & Frey, James H. 1994: *Interviewing: The Art of Science*. Thousand Oaks: Sage Publication, Inc.

Haaja, Isabella 2022: *Trots hundratals ansökningar fylls bara hälften av studieplatserna vid den svenskspråkiga polisutbildningen – kan bli ett problem i framtiden*. Finns att läsa: <https://svenska.yle.fi/a/7-10023503>. Läst 23.05.2023

Holmgren, Anna & Kempainen, Leila 2011: *Personlighet, temperament och resiliens - Ett resursförstärkande perspektiv*. Åbo: Yrkeshögskolan Novia. Lärdomsprov

Jones, Hilary 1997: *Handbok i stresshantering*. Färjestaden: Ord & sånt.

Karlsson, Lars 2007: *Psykologins grunder*. Lund: Studentlitteratur AB.

Kvale, Steinar 1996: *InterViews: An Introduction to Qualitative Research Interviewing*. Thousand Oaks: Sage Publication, Inc.

Lavi, Suvi & Mäkinen, Anni 2020: *Mikä stressaa? - Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijoiden kokemuksia stressistä, stressinhallinnasta ja stressinhallintamini-intervention vaikuttavuudesta*. Tammerfors: Polisyrkeshögskolan. Lärdomsprov.

Lewicki, Roy J., McAllister, Daniel J., & Bies, Robert. J. 1998: *Trust and Distrust: New Relationships and Realities*. Dallas: The Academy of Management Review, sidorna 438–458.

Patel, Runa & Davidson, Bo 2015: *Forskningsmetodikens grunder: Att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. Lund: Studentlitteratur.

Patton, Michael Quinn 2014: *Qualitative Research & Evaluation Methods*. Thousand Oaks: Sage Publication, Inc.

Polisen 2019: *Polamkin kuntokoe: Ketteryys*. Finns att se:

https://www.youtube.com/watch?v=RLgsbapp0zw&ab_channel=Poliisitube. Sedd 23.05.2023.

Polisyreshögskolan 2023a: *Statistik om sökande till polis (YH)*. Finns att läsa: Polisyreshögskolan:

<https://polamk.fi/sv/statistik-om-sokande>. Läst 23.05.2023

Polisyreshögskolan 2023b: *Urvalsprov*. Tammerfors: Polisyreshögskolan. Finns att läsa:

Polisyreshögskolan: <https://polamk.fi/sv/statistik-om-sokande>. Läst 23.05.2023

Putnam, Robert D., Leonardi, Robert & Nonetti, Raffaella Y. 1993: *Making Democracy Work: Civic Traditions in Modern Italy*. Princeton: Princeton University Press.

Rubin, Herbert. J., & Rubin, Irene. S. (2011). *Qualitative Interviewing - The Art of Hearing Data*.

Thousand Oaks: Sage Publication, Inc.

Sirén, Anna. 2022: *För att bli polis måste man genomgå tre olika tester, som många inte ens klarar av*

– se om du har vad som krävs. Finns att läsa: <https://svenska.yle.fi/a/7-10023969>. Läst 23.05.2023

Sjöberg, Robin 2018: *ETT PLUS ETT BLIR MER ÄN TVÅ - En fenomenografisk undersökning om polisens och gränsbevakningens samarbete gällande trafikövervakning i Österbotten*. Tammerfors: Polisyreshögskolan.

Suni, Eric & Vyas, Nilong 2023: *How Lack of Sleep Impacts Cognitive Performance and Focus*.

Seattle: Sleep Foundation - A OneCare Media Company.

Virkkala, Joni 2018: *Poliisiopiskelijoiden fyysisen kestävyyskunnan kehitys*. Tammerfors:

Polisyreshögskolan. Lärdomsprov.

BILAGA 1

ÖPPEN INTERVJU

Informant med utbildning psykologie magisterexamen.

Följebrev:

Mitt namn är Mathias Östergård och jag studerar till polis på kurs YH2020. Jag håller på att skriva mitt lärdomsprov för tillfället och hoppades på att du skulle vara frivillig att ställa upp i en intervju.

Lärdomsprovet som jag skriver handlar om den psykologiska delen av urvalsprovet till Polisyreshögskolan och syftet med lärdomsprovet är kort förklarat att hjälpa sökandena att förstå vad som eftersökes i de olika delmomenten och hur de skall träna på det som eftersökes.

Intervjun skulle ske per e-post med öppna frågor. Du skulle få möjligheten att svara fritt på några frågor.

Frågorna skulle vara följande:

1. Hur skulle du förklara vad problemlösningsförmåga är?
2. Hur skulle du göra för att förbättra din problemlösningsförmåga?
3. Hur skulle du förklara vad växelverkan är?
4. Hur skulle du göra för att förbättra din växelverkan?
5. Hur skulle du förklara vad samarbete är?
6. Hur skulle du göra för att förbättra din samarbetsförmåga?
7. Hur skulle du förklara vad ansvar är?
8. Hur skulle du göra för att förbättra din förmåga att ta ansvar?
9. Hur skulle du förklara vad förmågan att leda är?
10. Hur skulle du göra för att förbättra din förmåga att leda?
11. Hur skulle du förklara vad analytiskt tänkande är?
12. Hur skulle du göra för att utveckla ditt analytiska tänkande?